

1 Wprowadzenie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku realizuje zadania gminy, powiatu oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Realizowane zadania wynikają z ustawy o pomocy społecznej, a także z innych ustaw, m.in. – ustawy o rehabilitacji społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Głównym zadaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest pomoc rodzinom i osobom w przezwyciężaniu trudności codziennego życia. Pomoc świadczona przez Ośrodek dąży do rozwiązania tych problemów poprzez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia, integracji ze środowiskiem oraz zapobiegania marginalizacji.

W omawianym okresie pomocą społeczną objęto łącznie 5.492 rodziny.

Tabela 1. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w roku 2010 i 2011

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie		Liczba rodzin-ogółem		Liczba osób w rodzinach	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	6.702	6.568	5.417	5.492	10.862	10.673
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych (bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę)	40	41	40	41	67	71
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę)	6.680	6.561	5.395	5.481	10.822	10.655
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ¹ , w tym:	0	0	5.708	5.687	11.260	10.896
• wyłącznie w postaci pracy socjalnej	0	0	500	394	850	678

Tabela 2. Powody przyznania pomocy w latach 2010-2011

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	2010	2011	2010	2011
Ubóstwo	2.330	2.677	4.244	4.845
Bezdomność	149	109	149	142
Potrzeba ochrony macierzyństwa	25	36	97	124
Bezrobocie	2.810	3.012	6.019	6.027
Niepełnosprawność	1.531	1.548	2.327	2.370
Długotrwała lub ciężka choroba	1.165	1.172	1.873	1.857
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym:	580	568	1.505	1.544
• rodziny niepełne,	398	267	1.168	881
• rodziny wielodzietne	58	75	351	406
Przemoc w rodzinie	12	14	44	47
Alkoholizm	297	261	471	448
Narkomania	11	25	15	32
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego	80	61	95	87
Sytuacja kryzysowa	716	605	1.501	1.939

¹ Przyznanie pomocy w formie pracy socjalnej nie wymaga wydania decyzji administracyjnej (art. 106 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12.02.2004r)

2 Struktura wydatków w odniesieniu do realizowanych zadań ustawowych.

Ogółem plan wydatków budżetowych w 2011 rok wyniósł -	60.639.189,00zł
wykonanie wydatków wyniosło -	60.349.972,00zł
z tego:	
zadania gminy (plan)	– 56.680.555,00zł
wykonanie	– 56.391.669,00zł
w tym:	
dotacja celowa (plan)	– 35.863.907,00zł
wykonanie	– 35.855.127,00zł
zadania powiatu (plan)	– 3.958.634,00zł
wykonanie	– 3.958.303,00zł
w tym:	
dotacja celowa (plan)	– 203.639,00zł
wykonanie	– 203.431,00zł

Plan wydatków budżetowych w 2011r. zrealizowano w **99,5%**. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania PFRON z zakresu rehabilitacji społecznej. W 2011 roku na ten cel miasto Płock otrzymało środki w wysokości 2.820.644 zł. Zadania zrealizowano w 100%.

Tabela 3. Struktura wydatków realizowanych przez MOPS

Rodzaj zadania	Plan 2011	Wykonanie	% wyk
Zadania gminy			
Środowiskowe Domy Samopomocy- (dot. celowa)	496.720	496.689	100,0
Środowiskowe Domy Samopomocy – (dofin. gm)	325.164	325.086	100,0
Świadczenia rodzinne (dot. Cel)	26.324.000	26.322.704	100,0
Świadczenia rodzinne (dofin. Gm)	574.570	574.432	100,0
Dodatki do świadczeń pielęgnacyjnych	69.000	63.800	92,5
Składki zdrowotne	387.180	386.217	99,8
Zasiłki stałe (dotacja celowa)	2.575.280	2.575.280	100,0
Zasiłki stałe (dofin.gm.)	643.820	642.376	99,8
Zasiłki okresowe (dotacja celowa)	2.066.200	2.065.822	100,0
Zasiłki i pomoc w naturze (wł. Gminy)	3.535.371	3.532.086	99,9
Kłęski żywiłowe	10.000	10.000	100,0
Utrzymanie Zespołów pracy Socjalnej (dot. celowa)	1.932.697	1.932.697	100,0
Utrzymanie Zespołów Pracy Socjalnej (dofin.gm)	2.460.170	2.414.780	98,2
Utrzymanie MOPS	3.912.052	3.910.752	100,0
Usługi opiekuńcze	2.806.534	2.806.534	100,0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze (dotacja celowa)	328.400	328.398	100,0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze (dofin. Gminy)	167.000	167.000	100,0
Świetlice środowiskowe	966.257	965.714	99,9

Rodzaj zadania	Plan 2011	Wykonanie	% wyk
Posiłek dla potrzebujących (dotacja celowa)	1.700.000	1.700.000	100,0
Posiłek dla potrzebujących (wł. Gminy)	1.242.000	1.242.000	100,0
Hostel - Caritas	11.275	11.275	100,0
Programy na rzecz społeczności romskiej (dotacja cel.)	36.450	35.532	97,5
Programy na rzecz społeczności romskiej (dof.gm)	21.523	20.660	96,0
Prace użytecznie - publiczne	302.440	141.025	46,6
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	26.300	11.203	42,6
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (wł.gm.)	89.491	89.310	99,8
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie-dotacja celowa	4.801	4.727	98,5
Domy Pomocy Społecznej	1.870.778	1.869.860	100,0
Projekt EFS „Razem dla rewitalizacji”	311.534	293.694	94,3
Projekt EFS „Droga do aktywności”	1.483.548	1.452.016	97,9
Razem gmina	56.680.555	56.391.669	99,5
Zadania powiatu			
Usamodzielnianie wychowanków placówek	142.222	142.207	100,0
Rodziny zastępcze	2.151.293	2.151.222	100,0
Mieszkania chronione, OIK (środki gm.)	843.144	843.090	100,0
Mieszkania chronione, OIK (dotacja celowa)	1.838	1.838	100,0
Zespół ds. orzekania (dotacja celowa)	197.000	196.866	99,9
Zespół ds. orzekania (środki z porozumień)	161.000	161.000	100,0
Zespół ds. orzekania (dofin. Gminy)	110.969	110.969	100,0
Obsługa zadań PFRON	70.516	70.516	100,0
Obsługa zadań PFRON (dofin.gm.)	280.652	280.595	100,0
Razem powiat	3.958.634	3.958.303	100,0
OGÓŁEM	60.639.189	60.349.972	99,5

2.1 Zadania zlecone gminy.

Tabela 4. Zadania zlecone gminie

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzję świadczenie		Liczba świadczeń *		Kwota świadczeń w zł	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	40	41	10.226	11.216	308.399	328.398
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z kłeska żywiołową lub ekologiczną	0	0	0	0	0	0

* świadczenie oznacza – 1 godz. specjalistycznych usług opiekuńczych

2.2 Zadania własne gminy.

Tabela 5. Porównanie udzielonych świadczeń z lat 2010-2011

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia		Liczba świadczeń		Kwota świadczeń w zł	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Zasiłki stałe-ogółem	884	892	10.019	9.142	3.121.790	3.217.656
Zasiłki okresowe - ogółem	1.976	2.160	10.623	11.411	2.274.051	2.337.114
Schronienie	141	135	30.684	30.488	231.934	214.626
Posiłek-ogółem, w tym:	1.835	1.980	310.607	355.877	1.320.906	1.432.508
• dla dzieci	1.145	1.434	169.354	177.211	693.169	733.595
Usługi opiekuńcze – ogółem, w tym:	472	466	284.163	247.947	2.826.062	2.973.533
• specjalistyczne	40	41	10.226	11.216	159.848	166.999
Świadczenia zdrowotne, w tym:	0	0	0	0	0,00	0,00
• osoby bezdomne	0	0	0	0	0,00	0,00
Zasiłki celowe na wydatki powstałe w wyniku zdarzenia losowego	14	7	18	9	29.700	11.850
Sprawienie pogrzebu, w tym:	36	26	36	26	45.030	40.565
• osoby bezdomne	5	6	5	6	6.370	7.770
Inne zasiłki celowe i w naturze, w tym:	4.104	4.183	0	0	4.305.460	4.506.813
• zasiłki specjalne celowe	950	1.043	3.653	4.065	480.851	573.149
Odpłatność za pobyt w Domach Pomocy Społecznej	94	114	921	1.125	1.389.361	1.869.860

W okresie od I-XII 2011r. Dział Świadczeń Socjalnych przygotował do wypłaty zasiłki stałe dla 892 osób, łącznie w formie 9.142 świadczeń, na kwotę 3.217.656,00zł.

W ramach zadań własnych wypłacane były zasiłki okresowe. W omawianym okresie wypłaciliśmy zasiłki okresowe finansowane przez budżet gminy na kwotę 271.292,00zł. oraz zasiłki okresowe finansowane z budżetu państwa na kwotę 2.065.822,00zł.

W ramach zadań własnych na opłacenie posiłków wydatkowano kwotę 1.432.508,00zł na realizację 355.877 świadczeń dla 1.980 osób, w tym 1.434 dzieci (na kwotę 733.595zł.).

W przypadku 135 osób zrealizowano obowiązek udzielenia schronienia, a koszt wyniósł 214.626,00 zł, ponadto 26 osobom opłacono pochówek na sumę 40.565zł. (w tym 6 osobom bezdomnym wydatkując kwotę 7.770zł).

W 2011 roku wydatkowano kwotę 11.850zł. na pokrycie kosztów zdarzenia losowego.

Dla 4.183 osób przyznano zasiłki celowe na sumę 4.506.813,00zł. (w tym 1.501.784,00zł na zakup żywności lub wykupienie posiłków). Realizacja usług opiekuńczych zamknęła się kwotą 2.806.534,00zł. Tą formą pomocy objęto 466 osób, u których zrealizowano 247.947 świadczeń (świadczenie oznacza - 1 godz. usług opiekuńczych).

W 2011 roku tutejszy Ośrodek wypłacał zasiłki rodzinom, które poniosły straty w wyniku wiosennych przymrozków. Na powyższy cel została wydatkowana kwota 10.000zł, tą formą pomocy objęto 4 rodziny.

W omawianym okresie w Dziale Świadczeń Socjalnych wydano 29.743 decyzje (średnio miesięcznie 2.479 decyzji).

W okresie sprawozdawczym wpłynęło 460 odwołań z czego 145 zostały rozpatrzone w trybie art.132 Kpa. - 276 kwestionowanych decyzji zostało przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze utrzymane w mocy, do ponownego rozpatrzenia skierowało 142 sprawy, w przypadku 3 spraw, SKO umorzyło postępowanie w I instancji, 3 odwołania pozostawiono bez rozpatrzenia, w przypadku 29 odwołań Samorządowe Kolegium Odwoławcze wydało postanowienie w trybie art.134 Kpa, 9 spraw pozostaje w toku postępowania

administracyjnego, w przypadku 11 odwołań Samorządowe Kolegium Odwoławcze uchyliło i orzekło co do istoty sprawy.

W stosunku do ogólnej liczby wydanych decyzji, zaskarżonych zostało 1,55%.

2.3 Realizacja świadczeń rodzinnych.

Realizacją świadczeń rodzinnych zajmuje się Dział Świadczeń Rodzinnych. Suma wydatków przeznaczonych na świadczenia rodzinne wyniosła 17.361.144,00zł, (na świadczenia opiekuńcze związane z niepełnosprawnością 7.519.344,00 zł a na jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się żywego dziecka 1.280.000zł). Na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wydano łącznie kwotę 7.752.134,00zł.

Poniższa tabela przedstawia szczegółową analizę wydatków, odzyskanych świadczeń nienależnie pobranych oraz ilość świadczeń wg poszczególnych ich rodzajów.

Tabela 6. Wydatki na świadczenia rodzinne oraz środki z tytułu zwrotu świadczeń rodzinnych nienależnie pobranych za 2011 rok.

Wyszczególnienie		Wydatkowana kwota w zł	Kwota odzyskanych świadczeń w zł	Liczba przyznanych świadczeń
Zasiłki rodzinne		5.269.540	66.725	61.769
Dodatki do zasiłków rodzinnych		3.292.260	56.173	23.469
w t y m z t y t u ł u :	Urodzenia dziecka	323.000	0	323
	Opieki nad dzieckiem w czasie korzystania z urlopu wychowawczego	766.910	7.686	1.968
	Samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	0	0	0
	Samotnego wychowywania dziecka	828.960	26.085	4.752
	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	339.880	4.615	4.467
	w tym z tytułu:			
	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	52.440	894	874
	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	287.440	3.721	3.593
	Rozpoczęcia roku szkolnego	382.500	8.415	3.825
	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	4.210	0	49
	tym z tytułu:			
	Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	3.960	0	44
	Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	250	0	5
Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej		646.800	9.372	8.085
Zasiłki rodzinne z dodatkami RAZEM		8.561.800	122.898	85.238
Zasiłki pielęgnacyjne		5.254.326	15.649	34.342
Świadczenia pielęgnacyjne		2.265.018	6.647	4.395
Świadczenia opiekuńcze RAZEM		7.519.344	22.296	38.737
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka		1.280.000	0	1.280
OGÓŁEM		17.361.144	145.194	125.255

W okresie sprawozdawczym w Dziale Świadczeń Rodzinnych obsługiwanych było średnio miesięcznie 5.400 rodzin, w związku z wypłatą świadczeń rodzinnych, w tym 370 rodzin średniomiesięcznie korzystało z pomocy w postaci świadczenia pielęgnacyjnego, natomiast 2.900 osób było objętych pomocą w postaci zasiłku pielęgnacyjnego.

W tym samym okresie pomocą o charakterze alimentacyjnym objętych było średnio miesięcznie 1.900 dzieci.

W związku z toczącymi się postępowaniami administracyjnymi odzyskano łącznie 218.467,00zł nienależnie pobranych świadczeń (w tym świadczenia rodzinne na kwotę 145.194,00zł, zaliczkę alimentacyjną na kwotę 10.428,00zł oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę 62.843,00zł).

W Dziale Świadczeń Rodzinnych prowadzone jest systematycznie postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych. W bazie danych zarejestrowanych zostało 1.803 osoby. Przy współpracy z InfoMonitorem-Biurem Informacji Gospodarczej S.A. w zakresie zobowiązań dłużników alimentacyjnych, podczas ostatniego przesylu danych w omawianym okresie przekazano informacje o zaległych zobowiązaniach 1.344 dłużników alimentacyjnych.

W efekcie prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych odzyskano 742.024,35zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, co stanowi 9,6 % ogólnej kwoty wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W 2011r. z powodu zgonów dłużników alimentacyjnych wygasły należności dłużników na łączną kwotę 2.199.877,25zł. W ramach prowadzonych postępowań skierowano 209 wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego oraz złożono 430 wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art.209 § 1 Kodeksu karnego.

W omawianym okresie wydano 10.866 decyzji administracyjnych (średnio miesięcznie 906). Wpłynęło 80 odwołań, 2 zostały rozpatrzone w trybie art.132 kpa, pozostałe zostały skierowane do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w trybie art.133 kpa. W stosunku do ogólnej liczby wydanych w 2011 roku decyzji administracyjnych zaskarżonych zostało 0,7 % decyzji.

2.4 Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej.

W ramach realizacji rządowego programu na rzecz społeczności romskiej w okresie od I-XII 2011r., realizowano cztery projekty.

„Przedszkole jako możliwość zapewnienia dzieciom romskim właściwych warunków prawidłowego rozwoju oraz przygotowania do rozpoczęcia nauki w szkole”.

W ramach projektu, edukacją przedszkolną objęto łącznie siedmioro dzieci z płockiej społeczności romskiej, którym sfinansowano pobyt w przedszkolu z pełnym wyżywieniem, koszt zajęć dodatkowych (rytmika, gimnastyka korekcyjna, język angielski, nauka tańca towarzyskiego). Poprzez edukację przedszkolną dzieci miały możliwość pokonania barier edukacyjno-adaptacyjnych i przygotowania do rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej w systemie zintegrowanym.

„Asystent edukacji romskiej” - był kontynuacją projektu realizowanego w latach ubiegłych. Zaangażowano 1 osobę ze społeczności romskiej, zatrudnioną w charakterze asystenta edukacji romskiej, który swoim działaniem objął 21 dzieci romskich ze szkół podstawowych i gimnazjów.

„Rozwój talentów artystycznych wśród dzieci romskich” – w ramach projektu została sfinansowana nauka gry na instrumentach dla dwójki dzieci z terenu miasta Płocka – były to indywidualne lekcje pod kierunkiem – nauczycieli z Państwowej Szkoły Muzycznej w Płocku. Lekcje gry na instrumentach miały charakter cyklicznych spotkań z nauczycielem danego instrumentu (skrzypce, akordeon).

„Podręczniki i przybory szkolne dla uczniów romskich przełamaniem bariery finansowej dla ukończenia szkoły” – w ramach realizacji tego projektu zakupiono podręczniki i przybory szkolne oraz odzież i obuwie dla 21 uczniów romskich.

W ramach „Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce” z realizacją na 2012 rok Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej złożył 5 kolejnych wniosków.

3 Opieka zastępcza.

3.1 Rodziny zastępcze.

W 2011 roku pomocą objęto 181 rodzin zastępczych, w których przebywało 245 dzieci (z czego 9 rodzin na podstawie zawartych porozumień, w których przebywało 13 dzieci) w tym:

- 154 rodzin spokrewnionych, w których przebywało 196 dzieci,
- 12 rodzin niespokrewnionych, w których przebywało 15 dzieci,
- 3 zawodowe niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego, w których przebywało 19 dzieci (jedno pogotowie rodzinne funkcjonowało do lipca),
- 1 zawodowa niespokrewniona z dzieckiem rodziną zastępczą specjalistyczna, w której przebywało 2 dzieci,
- 11 rodzin zastępczych, w których przebywało 13 dzieci (wyłącznie w postaci pracy socjalnej).

Utworzono 30 nowych rodzin zastępczych /w tym 1 rodzina nie korzystała z pomocy/ w których umieszczono 29 dzieci, w tym: 2 rodziny niespokrewnione, w których umieszczono 2 dzieci. Priorytetem w odniesieniu do usamodzielnianych wychowanków było podejmowanie wszelkich kroków, w celu ich życiowego usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem.

Wychowankom, którzy opuścili rodziny zastępcze udzielono pomocy w następującej formie:

- zasiłku z tytułu kontynuowania nauki – 76 osobom,
- zasiłku na usamodzielnienie – 17 osobom,
- zasiłku na zagospodarowanie w formie rzeczowej – 7 osobom,
- uzyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych – 4 osobom, umożliwiono zamieszkiwanie w mieszkaniu chronionym,
- wyłącznie w postaci pracy socjalnej – 35 osobom.

Pomocy w usamodzielnieniu udzielono również wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych, specjalnych ośrodków szkolno - wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych oraz zakładów poprawczych w postaci:

- zasiłku z tytułu kontynuowania nauki – 30 osobom,
- zasiłku na usamodzielnienie – 9 osobom,
- zasiłku na zagospodarowanie w formie rzeczowej – 6 osobom,
- zabezpieczenia odpowiednich warunków mieszkaniowych – 1 osobie umożliwiono zamieszkanie w mieszkaniu chronionym,
- wyłącznie w postaci pracy socjalnej – 15 osobom.

Pracownik Działu Pomocy Rodzinie i Dziecku wraz z pracownikami Ośrodka Opiekuńczo-Wychowawczego-Placówki Socjalizacyjnej realizował program **„Wkrótce będą dorosły”**, a jego uczestnikami była młodzież Ośrodka. Pracownicy Działu Pomocy Rodzinie i Dziecku byli współrealizatorami **Projektu Systemowego Europejskiego Funduszu Społecznego „Droga do aktywności”**, w którym uczestniczyło 11 wychowanków rodzin

zastępczych i 4 wychowanków placówek. W ramach projektu odbył się piknik integracyjno - edukacyjny, promujący ideę rodzicielstwa zastępczego oraz integrację rodzin oraz dzieci ze środowiskiem lokalnym.

3.1.2 Opieka instytucjonalna.

MOPS realizuje zadania powiatu w terenie dotyczące opieki zastępczej poprzez opiekę instytucjonalną, w zakresie której:

- zapewnia opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców poprzez kierowanie do placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- przyznaje pomoc pieniężną na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- zapewnia pomoc w integracji ze środowiskiem młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Tabela 7. Finansowanie rodzin zastępczych i usamodzielniania wychowanków

Rozdział	Przeznaczenie wydatkowanych środków	Wydatkowana kwota w zł	
		I-XII 2010r	I-XII 2011r
85204	rodziny zastępcze	1.748.534,00	1.709.354,00
	wychowankowie rodzin zastępczych-kontynuowanie nauki	271.412,00	306.420,00
	usamodzielnienie	51.057,00	79.056,00
	RAZEM	2.071.003,00	2.094.830,00
85201	wychowankowie placówek-kontynuowanie nauki	79.952,00	100.955,00
	usamodzielnienie	49.663,00	41.251,00
	RAZEM	129.615,00	142.206,00
85204	usamodzielnienie (powiat)-pokrycie kosztów związanych z zapewnieniem odpowiednich warunków mieszkaniowych (stacja, internat)	6.000,00	-
	zagospodarowanie w formie rzeczowej (powiat)	35.041,00	56.391,00
	RAZEM	41.041,00	56.391,00
85220	mieszkanie chronione	13.853,00	13.774,00
OGÓŁEM WYDATKOWANA KWOTA		2.255.512,00	2.307.201,00

W lipcu 2011r. w Dzienniku Urzędowym Nr 149, poz. 887 opublikowana została ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która wprowadza wiele nowych rozwiązań systemowych.

3.2 Dział Pracy Socjalnej.

Podobnie jak w latach ubiegłych, najczęstszymi przyczynami korzystania z pomocy społecznej były: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Pracownicy socjalni, poszczególnych Zespołów Pracy Socjalnej prowadzą pracę w oparciu o kontrakt socjalny, zgodnie z przepisami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z 8 listopada 2010r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. z 2010r., Nr 218, poz. 1439) – w omawianym okresie zawarto 80 kontraktów.

W miesiącu czerwcu 2011r. Pracownicy socjalni przeprowadzili badanie ankietowe dotyczące potrzeb osób korzystających z pomocy społecznej z terenu Starego Miasta w ramach projektu „Razem dla rewitalizacji – pilotażowy program rewitalizacji społecznej Obszaru Starego Miasta”, do uczestnictwa w projekcie zakwalifikowano 76 osób.

W ramach realizowanego przez MOPS projektu EFS „droga do aktywności”, Zespoły Pracy Socjalnej dokonały naboru 70 osób pozostających bez zatrudnienia, korzystających z pomocy z którymi zawarto 70 kontraktów socjalnych. Pracownicy socjalni dokonali również naboru 50 osób niepełnosprawnych do w/w projektu współfinansowanego ze środków EFS.

W ramach współpracy z Urzędem Miasta Płocka oraz organizacjami i instytucjami realizowano następujące programy:

- na podstawie Uchwały Rady Miasta Płocka nr 194/XIII/2007r. z dnia 25 września 2005r. w sprawie ustalenia uprawnionych do korzystania z bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej w Płocku wydano **54 karty aktywnego poszukiwania pracy osobom uprawnionym**. Działania podejmowane były we współpracy z Miejskim Urzędem Pracy oraz Urzędem Miasta Płocka ;
- „Pogodne Lato” - program profilaktyczno- terapeutyczny dla dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych skutkami alkoholizmu – realizowany przez Związek Harcerstwa Polskiego – w ramach programu zakwalifikowano **44 dzieci i młodzieży** z rodzin korzystających z pomocy tutejszego Ośrodka na wypoczynek letni w miejscowości Białogóra w terminie od 20.07-11.08.2011r.;
- W ramach współpracy z Urzędem Miasta Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych wytypowano 40 dzieci z rodzin dotkniętych alkoholizmem, przemocą, narkomanią oraz trudną sytuacją dochodową, które wyjechały na wypoczynek letni do miejscowości Rowy w terminie od 27.07-06.08.2011r.;
- zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 października 2004r. (Dz.U. nr 236 poz. 2363) w sprawie programu „Posiłek dla Potrzebujących” objęto **2.709 osób** zasiłkami celowymi na zakup żywności;
- zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25 października 2005r. w sprawie trybu organizacji prac społecznie użytecznych (Dz.U. nr 210, poz. 1754) skierowano 1.121 osób do prac społecznie użytecznych, z czego **227 osób** podjęło pracę w ramach programu;
- w ramach współpracy z pracownikami wolontariatu PKN Orlen w dniu 30.08.2011r. odbyła się III edycja projektu „Zaczarowany tornister”. Wsparciem zostało objętych 209 dzieci w wieku 6-7 lat z rodzin korzystających z pomocy naszego Ośrodka. Dzieci otrzymały plecaki wyposażone w kredki, długopisy, zeszyty, farby oraz wiele innych przyborów szkolnych. Wyprawki dla dzieci przygotowali pracownicy Orlenu przy wsparciu Fundacji „Orlen Dar Serca”. Z tej okazji dzieci bawiły się w Domu Technika na pikniku rodzinnym.

W 2011 roku udzielono pomocy 109 osobom bezdomnym, z czego w placówkach noclegowych na terenie miasta Płocka przebywało 92 bezdomnych oraz 17 w środowisku.

W okresie zimowym pracownicy Działu Pracy Socjalnej wraz ze Strażą Miejską przeprowadzili patrole w miejscach pobytu osób bezdomnych, którzy nie wyrażają zgody na umieszczenie w placówkach noclegowych, w ramach akcji „Bezdomni, Pomóżmy Im!”.

Ponadto na bieżąco prowadzony był nadzór nad mieszkaniem chronionym usytuowanym na terenie Starego Miasta, w którym zamieszkiwały 3 bezdomne kobiety, objęte indywidualnymi programami wychodzenia z bezdomności.

3.3 Środowiskowe Domy Samopomocy.

3.3.1 Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1.

Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1 w Płocku przy ul. Reja 15/3 swoją działalność ukierunkowuje na realizację zadań skierowanych do osób z zaburzeniami psychicznymi, mającymi trudności z kształtowaniem swoich stosunków z otoczeniem poprzez codzienne aktywizowanie, usamodzielnianie i integrację społeczną. Działania te zapewniają wsparcie społeczne, pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych i rozwiązywaniu problemów poprzez wszechstronne działania wspierająco – aktywizacyjne.

W 2011r., z pobytu w Środowiskowym Domu Samopomocy Nr 1 skorzystały **42 osoby**.

Działalność Domu finansowana jest jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej w ramach dotacji celowych z budżetu Wojewody Mazowieckiego. W 2011r. Dom dofinansowywany był z zasobów własnych gminy.

W ŚDS prowadzone są zajęcia wspierająco – aktywizacyjne w pracowniach:

- kulinarnej,
- plastyczno – krawieckiej,
- gimnastyczno – rekreacyjnej,
- tkacko - koronczarskiej,

Poprzez realizację w/w zajęć osoby chore psychicznie uczą się poprawnego funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym, nabywają umiejętności życia dnia codziennego i realizacji zadań życiowych.

ŚDS Nr 1 przy współudziale uczestników organizował imprezy kulturalno – rozrywkowe i okolicznościowe oraz uczestniczył w imprezach organizowanych przez inne placówki:

- Walentynki – recytacja wierszy i zabawa taneczna,
- Dzień Kobiet – przedstawienie przygotowane przez uczestników,
- Udział w Targach Pracy Osób Niepełnosprawnych – wystawa prac,
- Warsztaty fotograficzne poświęcone fotografii cyfrowej organizowane w Galerii Sztuki,
- Wizyta studyjna pracowników pomocy społecznej z Białegostoku,
- VI Integracyjna Spartakiada ŚDS z województwa mazowieckiego pod hasłem „Sport w starożytnym Egipcie”, przeznaczona dla 200 niepełnosprawnych uczestników ŚDS z województwa mazowieckiego. Spartakiada organizowana była ze środków pozyskanych od sponsorów, inicjatywę wsparł również finansowo Urząd Miasta Płocka oraz rzecznik osób niepełnosprawnych,
- Ogólnopolski Dzień Solidarności z Osobami Chorymi na Schizofrenię w ramach programu „Schizofrenia-Otwórzcie Drzwi”, organizowany po raz dziesiąty. Obchody miały charakter happeningu ulicznego skierowanego do całej społeczności lokalnej. Imprezę zorganizowano w ramach projektu EFS „Droga do aktywności”. Ponadto placówka była organizatorem wystawy poświęconej twórczości osób chorych psychicznie prezentowanej w Galerii Wisła.
- Wyjazd do Mławy – udział w turnieju warcabowym.

3.3.2 Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2.

Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 jest placówką pobytu dziennego dla 15 osób niepełnosprawnych intelektualnie. Celem Domu jest kompensowanie skutków niepełnosprawności poprzez: prowadzenie działań wspierająco-aktywizujących zmierzających do osiągania przez osoby niepełnosprawne intelektualnie jak największej samodzielności i zaradności życiowej, stwarzanie warunków do aktywnego funkcjonowania, samorealizacji, rozwijania zainteresowań, uczenie poprawnego funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym, wspieranie uczestników i ich rodzin w sytuacjach trudnych i kryzysowych, integrację osób niepełnosprawnych z osobami sprawnymi.

W okresie sprawozdawczym z pobytu w ŚDS Nr 2 **korzystało 18 osób** niepełnosprawnych intelektualnie.

Uczestnicy Domu podzieleni są na trzy grupy wspierająco-aktywizacyjne:

I grupa – uczestnicy sprawni ruchowo z lekkim upośledzeniem, kontaktem werbalnym,

II grupa - uczestnicy z upośledzeniem znacznym, poruszający się samodzielnie utrudniony kontakt werbalny,

III grupa – uczestnicy nie poruszający się samodzielnie, utrudniony kontakt werbalny.

Na terenie ŚDS Nr 2 działały 4 pracownie terapeutyczne, a zatrudnieni w nich instruktorzy terapii zajęciowej prowadzili zajęcia wg opracowanych miesięcznych harmonogramów:

- pracownia rozwijania twórczości,
- pracownia gospodarstwa domowego,
- pracownia ruchowo-gimnastyczna,
- pracownia wspomagania rozwoju (rehabilitowane są w niej osoby z głębokim upośledzeniem).

Uczestnicy ŚDS Nr 2 włączeni byli w projekt Fundacji „Panaceum” Artystyczno-Kulturalno-Rozrywkowe Płockie Centrum Osób Niepełnosprawnych. Cykliczny udział /wtorki/ w spotkania na terenie Domu Pomocy Społecznej „Przyjaznych Serc”.

Uczestnicy mieli zagwarantowaną możliwość uczestniczenia w imprezach, spotkaniach kulturalno-oświatowych organizowanych na terenie Domu, a także poza nim. Dom umożliwiał realizację potrzeb kulturalnych, turystycznych i rekreacyjnych swoich uczestników poprzez:

- uczestnictwo w imprezach kulturalnych oraz festiwalach,
- organizowanie spotkań integracyjnych, tj. Wielkanoc, majówki, uroczystości urodzinowych, spotkań okazjonalnych z udziałem rodzin i gości zaproszonych przez uczestników,
- wyjazdy do kina, teatru, na wystawy sztuki, do galerii,
- wyjazdy na wycieczki, turnusy rehabilitacyjne,

3.4 Placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego.

Sekcja Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Wsparcia Dziennego prowadzi nadzór nad działalnością świetlic środowiskowych.

Świetlice środowiskowe są placówkami wsparcia dziennego wspierającymi funkcje opiekuńczo-wychowawcze rodziny świadcząc opiekę dzienną i zapewniając dziecku:

- pomoc w nauce,
- jeden posiłek dziennie,
- organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację zabaw i zajęć sportowych.

MOPS w Płocku jest organizatorem 7 świetlic środowiskowych – placówek wsparcia dziennego.

W okresie sprawozdawczym **do świetlic uczęszczało 174 dzieci** w wieku od 3 do 16 roku życia.

Praca w świetlicach w okresie sprawozdawczym odbywała się zgodnie z zatwierdzonymi regulaminami placówek oraz rocznymi planami pracy. Dzieci uczęszczające do świetlic brały udział w zajęciach tematycznych, plastyczno-technicznych, sportowo-rekreacyjnych, relaksacyjnych. Stałym elementem programów realizowanych w świetlicach były także zabawy integracyjne.

Poza pomocą edukacyjną udzielaną w świetlicach dzieci uczęszczające do świetlic uczestniczyły w różnych imprezach:

- warsztaty taneczne (hip hop, break dance) organizowane podczas ferii zimowych przez POKiS,
- balu karnawałowym „Daj radość innym” organizowanym przez Spółdzielczy Dom Kultury,
- zajęciach w Miejskim Ogrodzie Zoologicznym,
- udział w Turnieju Przyjazny Kibic organizowanym przez Komendę Miejską Policji w Płocku,
- udział w zajęciach „Książka moim przyjacielem” w Książnicy Płockiej filia nr 4,
- cyklu spotkań z gośćmi z Regionalnego Centrum Edukacji Ekologicznej – zajęcia na temat ochrony środowiska,
- udział w zajęciach profilaktycznych – bezpieczne korzystanie z wypoczynku, prowadzonych przez Straż Miejską w Płocku,
- zajęciach komputerowych, zorganizowanych przez Bibliotekę Pedagogiczną w Płocku.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano również dwa projekty dofinansowane z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- „Paleta dziecięcych uczuć” – adresowany do dzieci uczęszczających do Ogniska Opiekuńczego „Smyk”,
- „Mam prawo czy obowiązek” – adresowany do dzieci uczęszczających do świetlic środowiskowych oraz klubów profilaktyki środowiskowej działających na terenie miasta Płocka.

3.5 Dział Specjalistycznych Usług Opiekuńczych.

W ramach Działu Specjalistycznych Usług Opiekuńczych organizowane są dwie formy oparcia społecznego:

- specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- mieszkania chronione terapeutyczne.

Wśród podopiecznych kształtowano umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowano do aktywności, leczenia i rehabilitacji. Prowadzono treningi umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych. Zespół Terapeutyczno - Diagnostyczny na bieżąco dokonywał oceny stanu zdrowia psychicznego, potrzeb, możliwości i funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi, każdemu z podopiecznych opracował Indywidualne Programy Terapeutyczne.

W 2011r. - 41 osobom przyznano decyzją administracyjną 11.615 godzin specjalistycznych usług opiekuńczych, z czego faktycznie wypracowano 11.208 godzin.

Osoby korzystające z usług wzięły udział w imprezach okolicznościowych i spotkaniach integracyjnych organizowanych w ramach projektu systemowego „Droga do aktywności”.

Od września 2010 roku, w ramach Działu Specjalistycznych Usług Opiekuńczych funkcjonuje „Grupa wsparcia dla rodzin i opiekunów osób chorych psychicznie”. Spotkania odbywają się 2 razy w miesiącu i prowadzone są przez dwóch pracowników Działu – instruktorów terapii zajęciowej.

3.5.1 Mieszkania chronione terapeutyczne.

Na terenie miasta Płocka funkcjonują dwa mieszkania chronione terapeutyczne. Pierwsze znajduje się na ul. Norwida i funkcjonuje nieprzerwanie od 2004r., kolejne mieści się przy ul. Na Skarpie, zostało uruchomione w lutym 2007r.

W okresie sprawozdawczym w mieszkaniach chronionych – terapeutycznych zamieszkiwało łącznie **12 osób**:

- 9 z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
- 3 ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Mieszkanie chronione terapeutyczne - ul. Norwida

Przy wspieraniu osób niepełnosprawnych w funkcjonowaniu w codziennym życiu i przygotowaniu do prowadzenia samodzielnego życia wykonano następujące zadania:

- kwalifikacja osób do mieszkań chronionych w oparciu o dostarczoną dokumentację,
- tworzenie i realizacja Indywidualnych Programów Terapii Usamodzielniającej,
- aktywizacja społeczna mieszkańców poprzez zachęcanie i pomoc w kształceniu się, rozwój zawodowy, udział w wolontariacie,

Ponadto mieszkańcy wzięli udział w:

- plockich Targach Pracy dla osób niepełnosprawnych,
- projekcie aktywizacji zawodowej „Droga do aktywności” (3 osoby).

Mieszkanie chronione terapeutyczne ul. Na Skarpie

W mieszkaniu przebywało łącznie 5 osób. Pracownicy na bieżąco utrzymywali kontakt z mieszkańcami, realizacja procesu terapeutycznego odbywała się poprzez tworzenie Indywidualnych Programów Usamodzielniania Życiowego, mieszkańcom w razie potrzeby udzielana była pomoc psychologiczna i socjalna:

- prowadzono trening budżetowy,
- udzielono pomocy i wsparcia mieszkańcom w okresie choroby,
- współpracowano z Sądem Rejonowym w Płocku - III Wydział Rodzinny i Nieletnich w sprawie umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej mieszkańca mieszkania chronionego.

3.6 Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

W okresie sprawozdawczym z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego skorzystało **1360** osób. Ogółem liczba rodzin, którym udzielono pomocy to **1097**.

W ramach OIK, funkcjonuje Zespół Poradnictwa Specjalistycznego, „Pokój Przyjaznych Przesłuchań” do przesłuchiwanie przez Sąd i Prokuraturę osób niepełnoletnich, osób dorosłych, ofiar lub świadków przestępstw, „Dom dla osób doznających przemocy w rodzinie” oraz Mieszkanie Chronione.

W okresie sprawozdawczym do Ośrodka zgłaszały się rodziny znajdujące się w **trudnej sytuacji życiowej z powodu między innymi:**

• przemocy domowej	-	370 (ilość rodzin)
- w tym dzieci:	-	46

- alkoholizmu - 203
- współzależnienia - 197
- konfliktu małżeńskiego - 107
- trudności wychowawczych - 80
- problemów rodzinnych - 98
- problemów emocjonalnych - 133
- zaburzeń psychicznych - 32
- problemów szkolnych - 25
- zaniedbywania dzieci - 49
- problemów samotnego macierzyństwa - 29, ojcostwa - 4
- długotrwałej choroby - 40
- niezaradności życiowej - 35
- DDA - 26
- konfliktu rodzinnego - 70
- problemy proceduralne w sądzie i inne problemy prawne - 614

Tabela 8. Formy pomocy stosowane przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Formy pomocy realizowane przez OIK	Ilość podjętych działań	
	2010r.	2011r
Porada prawna (porada telefoniczna)	461	963 (130)
Konsultacja terapeutyczna	113	287
Porada psychologiczna	137	171
Terapia psychologiczna	229	132
Porada pedagogiczna, logopedyczna	438	527
Wsparcie emocjonalne	659	758
Edukacja, informacja, diagnoza	630	790
Interwencja w środowisku	634	573
Rozmowy mediacyjne i mediacje	18	19
Terapie (logopedyczna, pedagogiczna, psychologiczna)	510	398
Grupa wsparcia	17 (spotkań)	17 (spotkań)
Zapewnienie schronienia w Noclegowni dla ofiar przemocy	28	21
Zapewnienie schronienia w Domu dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	28	29
OGÓŁEM	5315	4815

W ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej realizowane były dwa Programy Korekcyjno-Edukacyjne: 1) dla sprawców przemocy od września do listopada (uczestniczyło 6 osób), 2) dla matek stosujących przemoc wobec swoich dzieci (uczestniczyło 6 osób), finansowane ze środków pochodzących z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W mieszkaniu chronionym do listopada 2011r., przebywała 3-osobowa rodzina, wychodząca z problemu przemocy domowej. Od grudnia 2011r., w mieszkaniu chronionym przebywa 1 nowa osoba.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej wspólnie z Urzędem Miasta Płocka, Towarzystwem Psychoprofilaktycznym – Oddział w Warszawie oraz Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom „Tygiel”, zorganizował w dniu 16.12.2011r. konferencję „Przemoc w rodzinie” z cyklu „Jak pomagać nie upokarzając”. Konferencja odbyła się pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Płocka.

„Pokój Przyjaznych Przesłuchań” udostępniono sądom i prokuraturze – w 2011 roku odbyło się 26 przesłuchań z udziałem 38 dzieci.

4 Pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych.

4.1 Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.

Ośrodek Rehabilitacji Społecznej, zajmuje się realizacją zadań z zakresu rehabilitacji społecznej, określonych ustawą z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity z 2011r. Dz. U. Nr 127,poz.721 z późn.zm.)

Tabela 9. Realizacja zadań wynikających z w/w ustawy zostaje przedstawiona w układzie

L.P	Rodzaj zadania	Plan na 2011r (w zł)	Wykonanie za IV kwartały 2011r (w zł)
1	Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu (art. 35a ust.1 pkt 6a)	38.412,43	38.412,43
2	Przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (art.12a)	203.841,00	203.841,00
3	Udzielanie dofinansowania do wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych, zaciągniętych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej lub prowadzenie własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego (art.13)	0,00	0,00
4	Dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na adaptację pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych w szczególności poniesionych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla tych osób, stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności ,adaptacje lub nabycie urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy, zakup i autoryzacje oprogramowania na użytek pracowników niepełnosprawnych oraz urządzeń technologii wspomagających lub przystosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności, rozpoznanie przez służby medycyny pracy w/w potrzeb (art.26)	0,00	0,00
5	Dokonywanie zwrotu kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy (art.26d)	0,00	0,00
6	Dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej (art.26e)	93.672,18	93.672,18
7	Finansowanie szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych (art. 38,40)	9.182,00	9.182,00
8	Dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych (art.41)	0,00	0,00
9	Dofinansowanie kosztów funkcjonowania warsztatów	1.849.500,00	1.849.500,00

	terapii zajęciowej (art. 10a, 10b)		
10	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (art. 10e) -osoby dorosłe	28.785,00	28.785,00
	-dzieci i młodzież	39.893,00	39.893,00
11	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (art.35a ust.1 pkt 7 lit.b), w tym dzieci i młodzież	6.789,02	6.789,02
12	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (art.35a ust.1 pkt7 lit.c)-osoby dorosłe	277.158,63	277.158,63
	-dzieci i młodzież	86.238,06	86.238,06
13	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art.35a ust.1 pkt 7 lit.d)-osoby dorosłe	168.919,82	168.919,82
	-dzieci i młodzież	18.252,86	18.252,86
14	Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleconych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym (art.36)	0,00	0,00
	Ogółem	2.820.644,00	2.820.644,00

Zadania umieszczone w punktach od 1 do 8 tabeli 9 należą do zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i realizowane są przez Miejski Urząd Pracy (w czterech kwartałach 2011r. na te zadania wydatkowano kwotę 345.107,61zł).

- **Dofinansowanie kosztów funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej**

Na terenie miasta Płocka funkcjonuje 6 warsztatów terapii zajęciowej, w których uczestniczy 125 osób niepełnosprawnych. Na bieżącą działalność warsztatów w okresie sprawozdawczym wydatkowano kwotę 1.849.500,00zł ze środków PFRON (90%) oraz 205.500,00zł (10%) ze środków samorządowych.

Przeprowadzono 12 planowanych kontroli warsztatów terapii zajęciowej.

- **Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.**

W okresie sprawozdawczym o dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ubiegało się 276 osób niepełnosprawnych (w tym 236 osób dorosłych oraz 40 dzieci).

Wykorzystane (wyłacone) zostało 88 dofinansowań na kwotę 68.678,00zł.

- **Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych**

W 2011r. rozpatrywane były 3 wnioski na kwotę 27.873,60zł złożone w 2010r. Rozliczono 2 umowy na kwotę 6.789,02zł.

- **Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze**

Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

W okresie sprawozdawczym złożonych zostało łącznie 519 wniosków na kwotę 487.772,93zł. Wyłacono 500 dofinansowań na kwotę 342.573,43zł.

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

Złożono 17 wniosków na kwotę 27.111,04 zł.

Zrealizowano /wyłacono/ 15 umów na kwotę 20.823,26zł.

Z przeznaczeniem na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wydatkowano kwotę 363.396,69zł.

- **Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych**

Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych

Wpłynęło ogółem 19 wniosków na łączną kwotę 239.393,37 zł.

Zrealizowano 11 umów na kwotę 88.435,88zł.

Dofinansowanie do likwidacji barier technicznych

Wpłynęło 25 wniosków na ogólną kwotę 118.134,40 zł.

Zrealizowano 19 umów na kwotę 83.237,60zł.

Dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się

Wpłynęło 8 wniosków na ogólną kwotę 22.668,00 zł.

Zrealizowano 7 umów na kwotę 15.499,20 zł.

W 2011r. z przeznaczeniem na dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych wydatkowano kwotę 187.172,68zł.

Zapis art.35a ust.1 pkt 7 lit. e ustawy o rehabilitacji (...) przewiduje dofinansowanie rehabilitacji dzieci i młodzieży, co realizowane było w poszczególnych zadaniach Ośrodka. W IV kwartałach 2011r. Na ten cel wydatkowana została ogólna kwota 144.383,92 zł, z tego:

- kwota 39.893,00zł wykorzystana została na dofinansowanie uczestnictwa dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- 86.238,06 zł wykorzystano na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- 18.252,86 zł wykorzystano na dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.

Łącznie na wszystkie zadania w IV kwartałach 2011r. Ośrodek Rehabilitacji Społecznej wydatkował kwotę 2.475.536,39 zł.

Poza w/w zadaniami w ramach rehabilitacji zawodowej Ośrodek prowadził w okresie sprawozdawczym także postępowania dotyczące spraw spornych oraz podejmował czynności związane z windykacją należności powstałych z tytułu nieprawidłowego realizowania umów w zakresie tworzenia stanowisk pracy oraz umów pożyczek. W okresie sprawozdawczym Ośrodek prowadził 13 takich spraw. W wyniku podejmowanych czynności udało się wyegzekwować z tego tytułu kwotę **36.424,14 zł**.

4.2 Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Do zadań rzeczowych Powiatowego Zespołu należy:

- wydawanie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osobom powyżej 16-tego roku życia,
- wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności osobom poniżej 16-tego roku życia,
- wydawanie orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień,
- wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym.

Na mocy porozumienia Zespół obsługiwał również mieszkańców powiatu płockiego.

Tabela 10. Liczba i cel przyjętych wniosków w latach 2010-2011

L.P	Cel złożenia wniosku	Liczba wniosków					
		2010r			2011r		
		m. Płock	Powiat płocki	OGÓŁE M	m. Płock	Powiat płocki	OGÓŁEM
1	Uzyskanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	2.008	1.287	3.295	2.167	1.428	3.595
2	Uzyskanie orzeczenia o niepełnosprawności	354	333	687	340	343	683
3	Uzyskanie orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień	47	5	52	19	4	23
1	RAZEM	2.409	1.625	4.034	2.526	1.775	4.301
4	Uzyskanie legitymacji osoby niepełnosprawnej	840	276	1.116	826	287	1.113
2	RAZEM	3.249	1.901	5.150	3.352	2.062	5.414

Tabela 11. Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób powyżej 16-tego roku życia w latach 2010-2011

Stopień niepełnosprawności	2010r.			2011r.		
	m. Płock	Powiat płocki	Razem	m. Płock	Powiat płocki	RAZEM
Znaczny	446	388	834	520	461	981
Umiarkowany	852	488	1.340	957	488	1.445
Lekki	525	258	783	495	254	749
Nie zaliczono lub odmowa	143	63	206	176	79	255
RAZEM	1.966	1197	3.163	2.148	1282	3.430

Tabela 12. Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób poniżej 16-tego roku życia w latach 2010-2011

Orzeczenie	2010r.			2011r.		
	m. Płock	Powiat płocki	Razem	m. Płock	Powiat płocki	RAZEM
Orzeczenie pozytywne	286	255	541	292	260	552
Orzeczenie negatywne	67	63	130	59	65	124
RAZEM	353	318	671	351	325	676

Tabela 13. Liczba wydanych orzeczeń ze wskazaniem do ulg i uprawnień w latach 2010-2011

Stopień niepełnosprawności	2010r.			2011r.		
	m. Płock	Powiat płocki	Razem	m. Płock	Powiat płocki	RAZEM
Znaczny	24	3	27	14	3	17
Umiarkowany	9	2	11	5	-	5
Lekki	10	-	10	3	-	3
RAZEM	43	5	48	22	3	25

W okresie sprawozdawczym członkowie Zespołu uczestniczyli w **300** posiedzeniach składów orzekających.

Liczba spraw umorzonych z uwagi na nieusprawiedliwione niestawiennictwo, śmierć wnioskodawcy, brak odpowiedzi na wezwanie do uzupełnienia złożonego wniosku, wycofanie wniosku, przekazanie wniosku zgodnie z właściwością miejscową wynosiła ogółem w omawianym okresie sprawozdawczym **135**, z tego ;

- z terenu miasta Płocka - **73**,
- z powiatu płockiego - **60**,
- z innych powiatów - **2**

W omawianym okresie psycholog Zespołu wykonał dla potrzeb składów orzekających 53 badania psychologiczne, z czego z terenu:

- miasta Płocka - 37,
- powiatu płockiego - 16.

Do Powiatowego Zespołu wpłynęło łącznie 288 odwołań, z czego Zespół zmienił w ramach samokontroli 16 orzeczeń. Pozostałe sprawy zostały przekazane do organu II instancji.

m. Płock – wpłynęło 181 odwołań, zmieniono 14 orzeczeń,
powiat płocki – wpłynęło 107 odwołań, zmieniono 2 orzeczenia.

5 Stan zatrudnienia w MOPS.

Tabela 14. Stan zatrudnienia z uwzględnieniem poziomu wykształcenia

Kategoria zatrudnienia	Liczba zatrudnionych		Poziom wykształcenia							
			Wyższe		Policealne		Średnie		Zawodowe, Podstawowe	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Pracownicy socjalni	75	75	43	39	32	34	-	2	-	-
Pracownicy usług specjalistycznych ŚDS 1 i ŚDS 2	27	27	17	17	8	8	1	1	1	1
Ośrodek Rehabilitacji Społecznej Pow.Zesp.ds.Orzek o Niepełnosprawności	12	11	10	9	-	-	2	2	-	-
Świetlice środowiskowe	17	17	17	17	-	-	-	-	-	-
Pracownicy administracji	99	99	80	80	4	4	10	10	5	5
Razem	230	229	167	162	44	46	13	15	6	6

Ponadto w MOPS w 2011 roku zatrudnione były osoby:

- w ramach umowy o pracę na zastępstwo – 12 osób

6 Realizacja projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

MOPS zgodnie z zasadami określonymi we właściwych dla danego programu dokumentach programowych i proceduralnych przygotował 3 projekty:

1. „*Droga do aktywności*” (projekt systemowy złożony do dofinansowania w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie. Projekt został zakwalifikowany do dofinansowania i został zrealizowany.

2. **„Razem dla rewitalizacji – pilotażowy program rewitalizacji społecznej Obszaru Starego Miasta w Płocku”** - w ramach Działania 1.2 Systemowe wsparcie instytucji pomocy i integracji społecznej. Projekt realizowany w partnerstwie z Centrum Innowacji Społeczeństwa Informacyjnego oraz Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Płocku. Projekt w trakcie realizacji.

3. **„KIS –Nowa perspektywa”** (projekt złożony do dofinansowania w ramach Programu Operacyjnego kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym). Projekt przeszedł pozytywną ocenę formalną i jest w trakcie oceny merytorycznej.

W okresie sprawozdawczym MOPS, realizował następujące projekty:

1. **„Droga do aktywności”** – w pierwszej kolejności przeprowadzono rekrutację grupy docelowej projektu systemowego, z którą pracownicy socjalni zawarli kontrakty socjalne (70), umowy z osobami niepełnosprawnymi (50) oraz Indywidualne Programy Usamodzielniania z osobami opuszczającymi rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze (15).

W ramach aktywnej integracji uczestnicy skorzystali z:

- aktywizacji społecznej (treningi umiejętności i kompetencji społecznej, spotkanie z pedagogiem, prawnikiem, asystentem osób niepełnosprawnych),
- aktywizacji zawodowej (spotkania z doradcą zawodowym- analiza indywidualnego planu kariery zawodowej),
- aktywizacji edukacyjnej (zorganizowano kursy i szkolenia zawodowe w ramach podnoszenia kompetencji o charakterze zawodowym),
- aktywizacji zdrowotnej (terapia psychologiczna indywidualna i grupowa, rehabilitacja usprawniająca dla osób niepełnosprawnych oraz uczestnictwo 17 osób niepełnosprawnych w turnusie rehabilitacyjnym).

Udział w projekcie systemowym w 2011r. zakończyły 133 osoby.

W ramach działań o charakterze środowiskowym zorganizowano:

- imprezę edukacyjno-integracyjną „Ogólnopolski Dzień Solidarności z Osobami Chorymi na Schizofrenię”,
- imprezę edukacyjno-integracyjną „Akademia Twórczości Osób Niepełnosprawnych”,
- piknik edukacyjno-integracyjny „Promocja idei rodzicielstwa zastępczego”,
- impreza edukacyjno-integracyjna „Gala Wolontariatu 2011”,
- cykl spotkań o charakterze edukacyjnym „Bądź przedsiębiorczy”,
- spotkanie edukacyjno-integracyjne „Sceny naiwne”,
- spotkanie integracyjno-turystyczne dla uczestników projektu w Nadleśnictwie Brwilno /spotkanie z edukatorem-Leśnikiem, ognisko, przejazd bryczką, zwiedzanie terenów Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego/

2. **„Razem dla rewitalizacji – pilotażowy program rewitalizacji społecznej Obszaru Starego Miasta w Płocku”** - od 24 listopada 2011r. pięćdziesięciu uczestników programu uczestniczyło w zajęciach stacjonarnych z doradcą zawodowym, psychologiem, pedagogiem, radcą prawnym. W grudniu 2011r. odbyły się w podpłockim ośrodku szkoleniowym warsztaty wyjazdowe, prowadzone przez doradców zawodowych, psychologów, pedagoga oraz specjalistę ds. planowania rodziny.

Agencja Rewitalizacji Starówki na potrzeby działalności świetlicy środowiskowej udostępniła lokal na obszarze Starego Miasta.

Od listopada 2011r. partner Programu Centrum Innowacji Społeczeństwa Informacyjnego, prowadzi działania animacyjne. Uczestnicy programu oraz ich otoczenie bierze udział w zajęciach sportowych, tanecznych, plastycznych oraz filmowych.

Klub Integracji Społecznej

W okresie sprawozdawczym Klub Integracji Społecznej na bieżąco prowadził między innymi następujące działania:

- **wolontariat** – w okresie sprawozdawczym wpłynęło łącznie 105 zgłoszeń z prośbą o pomoc wolontarystyczną na bazie tego podpisano 118 porozumień o wykonywaniu świadczeń wolontarystycznych. Wolontariusze aktywnie pracowali w świetlicach środowiskowych prowadzonych przez MOPS, pomagali uczestnikom ŚDS Nr 2, udzielali korepetycji.
- **realizacja projektu socjalnego „Być kobietą”** – we współpracy ze specjalistami z Ośrodka Interwencji Kryzysowej, podjęto inicjatywę utworzenia grupy wsparcia dla osób współuzależnionych od alkoholu i narkotyków, dla matek samotnie wychowujących dzieci, dla rodziców uzależnionych dzieci oraz dla osób, które mają problemy wychowawcze z własnymi dziećmi. Projekt o przewrotnym tytule „być kobietą” czyli warsztaty dla kobiet, które nigdy się nie poddają, miał na celu zachęcić kobiety do podjęcia walki z własną bezradnością i budowaniem odpowiedzialności za własne życie. W okresie marzec-grudzień 2011r. zorganizowano łącznie 18 spotkań.
- **prowadzenie grupy wsparcia dla rodziców niepełnosprawnych intelektualnie dzieci** – w ŚDS Nr 2 odbywają się cykliczne spotkania rodziców uczestników placówki w ramach grupy wsparcia, zainicjowanej w odpowiedzi na potrzeby rodziców uczestników ŚDS Nr 2. W okresie sprawozdawczym zorganizowano 16 spotkań.
- **Utworzenie grup wsparcia dla osób długotrwale bezrobotnych, zorganizowanie warsztatów dla osób długotrwale bezrobotnych, które bezskutecznie poszukują zatrudnienia** - zorganizowanie II edycji warsztatów dla osób długotrwale bezrobotnych, które bezskutecznie poszukują pracy. Warsztaty w ramach programu „Spadochron” prowadzili doradcy zawodowi z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie filia w Płocku, ukończyło je łącznie 19 osób, w tym jedna w wyniku poszukiwania pracy w terenie otrzymała zatrudnienie.
- **Kontynuacja realizacji projektu socjalnego „Kultura dla wszystkich”** – w wyniku współpracy z Płocką Orkiestrą Symfoniczną, Klub Integracji Społecznej otrzymał 90 zaproszeń na koncerty, w których uczestniczyły osoby korzystające z pomocy MOPS, uczestnicy Środowiskowych Domów Samopomocy oraz wolontariusze.
- **Realizacja projektu socjalnego „Internet oknem na świat”** – Klub Integracji Społecznej we współpracy ze Środowiskowym Domem Samopomocy Nr 1 w ramach realizacji projektu organizują zajęcia komputerowe dla uczestników Domu, podczas których kształtowane i doskonalone są umiejętności w zakresie obsługi komputera i korzystania z internetu. W okresie sprawozdawczym zorganizowano 14 spotkań.
- **Warsztaty psychoedukacyjne dla osób niepełnosprawnych oraz osób w wieku 50+ -** projekt stanowiący odpowiedź na dane statystyczne zebrane z MUP w Płocku, portalu rekrutacyjnego „Pracuj.pl” oraz raportu opracowanego przez MOPS w Płocku w ramach realizacji projektu współfinansowanego z EFS pn. „Badanie i diagnoza sytuacji osób niepełnosprawnych na lokalnym rynku pracy”. Projekt zakłada pracę z osobami niepełnosprawnymi oraz osobami w wieku 50+, które na co dzień borykają się z problemami dyskryminacji na rynku pracy. Z uwagi na potrzeby grupy projekt realizowany będzie również w 2012r.

6.1 Zamówienia publiczne.

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano łącznie 199 wniosków, w tym:

- 184 wnioski o wartości szacunkowej poniżej 14.000 euro,
- 15 wniosków o wartości szacunkowej powyżej 14.000 euro.

W ogólnej liczbie wniosków 55 dotyczyło projektów realizowanych przez MOPS i współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

W związku ze złożonymi wnioskami przeprowadzono:

- a) 7 postępowań dotyczących zamówień o wartości od 30 000 zł brutto do równowartości kwoty 14 000 euro,
- b) 17 postępowań o wartości szacunkowej powyżej 14 000 euro.

W wyniku przeprowadzonych postępowań zawarto 18 umów.

6.2 Szkolenia.

Zgodnie z planem szkoleń wewnętrznych MOPS w Płocku, zrealizowano 5 szkoleń wewnętrznych (wzięło w nich udział łącznie 156 pracowników):

- „Stres, wypalenie zawodowe oraz budowanie poczucia własnej wartości”,
- „Praktyczne zastosowanie kpa w pomocy społecznej”,
- „Skłonności samobójcze dzieci, młodzieży”,
- „Superwizja w pracy socjalnej”,
- „Kierowanie osób do domów pomocy społecznej – procedura postępowania przy składaniu dokumentów”.

Ponadto, pracownicy MOPS w Płocku brali udział w szkoleniach zewnętrznych bezpłatnych, finansowanych m.in. przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej w Warszawie, w ramach projektu systemowego Działanie 7.1.3. Podnoszenie kwalifikacji kadry pomocy i integracji społecznej. Łącznie przeszkolonych w ten sposób zostało 247 pracowników. W szkoleniach płatnych, wzięło udział 141 pracowników.

6.3 Nadzór i kontrola.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku prowadzi działalność kontrolną na podstawie rocznego planu kontroli oraz poleceń i zarządzeń Dyrektora w odniesieniu do komórek organizacyjnych, jednostek nadzorowanych wchodzących w skład Systemu Pomocy Społecznej oraz w Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej Gminy Miasto-Płock oraz podmiotów zewnętrznych realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej na podstawie zawartych umów.

W roku 2011 przeprowadzono ogółem 45 kontroli, w tym 2 doraźne.

1. Kontrole zewnętrzne

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej organy nadzoru (PIP, MUW, UMP), przeprowadziły łącznie 4 kontrole, które obejmowały następujący zakres tematyczny:

- przestrzeganie przepisów prawa pracy w tym bhp,
- organizacja Środowiskowych Domów Samopomocy, stan zatrudnienia oraz kwalifikacji zatrudnionej kadry, zakresu świadczonych usług,
- udzielanie zamówień publicznych,
- świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych.

2. Kontrole wewnętrzne

Ogólnie w jednostkach organizacyjnych nadzorowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przeprowadzono 41 kontroli;

- w komórkach organizacyjnych Ośrodka – 7
- w jednostkach nadzorowanych – 5
- w podmiotach zewnętrznych w zakresie realizacji umów – 29.

Kontrole wewnętrzne przeprowadzone w komórkach organizacyjnych MOPS oraz jednostkach nadzorowanych dotyczyły takich zagadnień jak:

- ocena efektywności świadczonych usług opiekuńczych,
- formy wsparcia udzielonego przez Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy rodzinom zastępczym,
- system motywacji stosowany w odniesieniu do dzieci przebywających w Rodzinnych Domach Dziecka,
- udzielanie schronienia i noclegu dla kobiet i matek z dziećmi.